

Årsrapport 2018

Skärholmens stadsdelsnämnd

Rapport från
stadsrevisionen

Nr 18, 2019

Dnr: 3.1.4-39/2019

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivits i nämnder och bolag. Stadsrevisionen i Stockholm stad granskar nämnders och styrelser ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I årsrapporter för nämnder och granskningspromemorior för bolagsstyrelser sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar av verksamheten. Granskningar som genomförs under året kan också publiceras som projektrapporter.

Publikationerna finns på stadsrevisionens hemsida, stad.stockholm/revision. De kan också beställas från revisionskontoret, revision.rvk@stockholm.se.

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Årsrapport 2018

Revisorerna i revisorsgrupp3 har avslutat revisionen av Skärholmens stadsdelsnämnds verksamhet under 2018.

Revisorerna har den 20 mars 2019 behandlat bifogad årsrapport och överlämnar den till Skärholmen stadsdelsnämnd för yttrande senast den 28 juni 2019.

På uppdrag av revisorerna i revisorsgrupp 3.

Ulf Bourker Jacobsson
Ordförande

Åsa Hjortsberg Sandgren
Sekreterare

Sammanfattning

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Sammantaget bedöms att Skärholmens stadsdelsnämnd i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att det ekonomiska utfallet ligger i nivå med budget och att det verksamhetsmässiga resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål.

Intern kontroll

Den samlade bedömningen, grundad på årets granskning, är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten har varit tillräcklig. Arbetet med den interna kontrollen är integrerat i organisation, system och det löpande arbetet.

En granskning har genomförts av om nämndens arbete för att förebygga, upptäcka och förhindra oegentligheter och förtroendeskadligt agerande är tillräckligt. Den sammanfattande bedömningen är att nämndens arbete kring detta område inte är tillräckligt. Nämnden behöver säkerställa att stadens styrdokument på området samt regler och rutiner för bisysslor kommuniceras och implementeras i hela organisationen. Dessutom bör risker för oegentligheter och förtroendeskadligt agerande beaktas inom nämndens samtliga verksamhetsområden.

Revisionskontoret även granskat inköpsprocessen, löneprocessen, utbetalningsrutiner för ekonomiskt bistånd, behörigheter i ekonomisystemet Agresso samt intäktsprocessen för barn- och äldreomsorgsavgifter och bostadshyror. Granskningarna har inte identifierat några väsentliga avvikelser i den interna kontrollen. Några utvecklingsområden har dock identifierats, bl.a. avseende kontroller i syfte att säkerställa att alla utförda tjänster faktureras, efterkontroll för utbetalningar av ekonomiskt bistånd dokumenteras samt att regelbundet genomföra avstämning av leverantörsreskontran.

Bokslut och räkenskaper

Bokslut och räkenskaper bedöms i allt väsentligt vara rättvisande samt följa gällande regler och god redovisningssed.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Av de granskningar som följts upp under 2018 har nämnden i huvudsak beaktat revisionen rekommendationer.

Innehåll

1. Årets granskning	1
2. Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi.....	1
2.1 Ekonomiskt resultat.....	2
2.2 Verksamhetsmässigt resultat.....	3
3. Intern kontroll	4
4. Bokslut och räkenskaper	6
5. Uppföljning av tidigare års granskning	6

Bilagor

Bilaga 1 - Årets granskningar.....	7
Bilaga 2 – Uppföljning av lämnade rekommendationer	11
Bilaga 3 – Bedömningskriterier	14

1. Årets granskning

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi
- Intern kontroll
- Bokslut och räkenskaper

Revisionen har utförts enligt kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt reglementet för stadsrevisionen och god revisionsordning i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning av nämndens verksamhet. Kriterier för bedömningen redovisas i bilaga 3.

I rapporten redovisas översiktligt resultatet av revisionsårets grundläggande och fördjupade granskningar. De granskningar som genomförts under revisionsåret redovisas närmare i bilaga 1.

En uppföljning av hur nämnden har beaktat rekommendationer från tidigare års granskningar redovisas översiktligt i rapporten och mer detaljerat i bilaga 2.

De förtroendevalda revisorerna har träffat representanter för nämnden våren 2018 i samband med genomgång av 2017 års granskning och avstämning inför år 2018.

Granskningsledare har varit Susanne Eriksson vid revisionskontoret och Annika Hansson vid PwC AB.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

2. Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas en granskning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer, gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Bedömningen avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

Sammantaget bedöms att Skärholmens stadsdelsnämnd i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att det ekonomiska utfallet ligger i nivå med budget och att det verksamhetsmässiga resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål.

2.1 Ekonomiskt resultat

2.1.1 Driftverksamhet

Nämnden redovisar följande utfall och avvikelser för år 2018:

Driftverksamhet (mkr)	Budget 2018	Bokslut 2018		Budgetavvikelse 2017
		Utfall	Avvikelse	
Kostnader	1 423,8	1 473,1	-49,3 3,5 %	-34,1
varav kapitalkostnader	10,7	12,6	-1,9 17,8 %	0,3
Intäkter	207,3	258,8	51,5 24,8 %	53,4
Verksamhetens nettokostnader	1 216,5	1 214,3	2,2 0,2 %	19,3
Verksamhetens nettokostnader efter resultatöverföringar	1 216,5	1 214,5	2,0 0,2 %	16,6

Av ovanstående redovisning framgår att nämndens utfall avviker med 2,0 mnkr i förhållande till budgeten. Utfallet visar att budgethållningen har varit tillräcklig.

Nämnden redovisar avvikelser inom vissa verksamhetsområden. De största avvikelserna finns inom verksamhetsområdena individ- och familjeomsorg (-4,5 mnkr), äldreomsorg (+2,3 mnkr) samt stadsmiljö (-2,9 mnkr).

Enligt nämndens redovisning beror avvikelsen inom individ- och familjeomsorgen främst på en ökning av antalet inkomna ärenden på vuxensidan och inom socialpsykiatrin vilket har medfört ökade kostnader för bland annat placeringar inom HVB.

Verksamhetsområdet äldreomsorg redovisar ett överskott, dock finns underliggande underskott inom utförarverksamheterna. Detta är en följd av satsningar på kompetensutveckling för medarbetarna. Bland annat har medarbetare med svenska som andra språk erbjudits språkutbildning. Vidare har personal som arbetar inom äldreomsorgen genomgått utbildning kring demens och erhållit Silviacertifiering.

Inom stadsmiljö gjorde den varma sommaren att antalet besök på området strandbad ökade, vilket medfört ökade kostnader för drift och underhåll samt renhållning.

Sammantaget redovisar nämndens resultatenheter ett överskott med 0,4 mnkr. Enligt stadens regler för resultatenheter får en enhets ackumulerade resultatfond inte överstiga 10 procent av enhetens bruttobudget för året. Denna regel medför att 0,2 mnkr av överskottet tillförs resultatfonden och fondens samlade behållning vid utgången av 2018 uppgår till 16,7 mnkr.

Nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

2.1.2 Investeringsverksamhet

Nämndens utfall för investeringsverksamheten avviker med 5,2 mnkr i förhållande till budget. Gällande parkinvesteringar beror avvikelserna på att medel avseende trygghetsskapande åtgärder inte har förbrukats i sin helhet. För den del av investeringsverksamheten som avser maskiner och inventarier ansökte nämnden i samband med tertialrapport 2 om budgetjustering för inköp av maskiner. Då budgetjusteringen godkändes i december var det inte möjligt att genomföra de planerade maskininköpen.

Nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

2.2 Verksamhetsmässigt resultat

Nämndens resultat för 2018 bedöms i allt väsentligt vara förenligt med de mål som fullmäktige fastställt. Bedömningen grundas på en granskning av nämndens redovisning i verksamhetsberättelsen av i vilken utsträckning kommunfullmäktiges inriktningsmål, verksamhetsmål, indikatorer och aktiviteter, de egna nämndmålen, nämndindikatorerna och nämndaktiviteterna har uppfyllts.

Nämndens verksamhetsberättelse ger i allt väsentligt en rättvisande bild av det verksamhetsmässiga resultatet. Nämnden har avrapporterat beslutade mål och uppdrag. Avrapporteringen ger rimliga förutsättningar att kunna bedöma måluppfyllelsen.

I verksamhetsberättelsen bedömer nämnden att 20 av kommunfullmäktiges 26 mål för verksamhetsområdet har uppfyllts. Resterande verksamhetsmål redovisas som delvis uppfyllda enligt nämndens bedömning.

Verksamhetsmålet *Alla barn i Stockholm har god och jämlika uppväxtvillkor* bedöms av nämnden som delvis uppfyllt. Nämndens

årsmål uppfylls inte vad gäller andel förskollärare av totalt antal anställda samt vårdnadshavarnas nöjdhet med förskoleverksamheten. Sett ur ett flerårsperspektiv har andelen förskollärare ökat samt har antalet barn per barngrupp och per anställd minskat. Vidare har det skett en positiv utveckling så till vida att det är färre barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd.

Nämnden bedömer att verksamhetsmålet *Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla* uppfylls. Nämndens årsmål uppfylls bland annat vad gäller barn och unga som inte har återaktualiserats inom 12 månader efter avslutad insats. Nämndens utfall för indikatorn är, i jämförelse med övriga stadsdelsnämnder, högst i staden.

Verksamhetsmålet *Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet* bedöms av nämnden som delvis uppfyllt. Nämnden uppfyller inte årsmålen för indikatorerna som mäter de äldres möjlighet till utevistelse, upplevelse av måltidsituationen, möjlighet att påverka hur hjälpen utförs samt nöjdheten och tryggheten hos omsorgstagarna.

Nämnden bedömer att verksamhetsmålet *Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor* uppfylls. Den totala sjukfrånvaron har ökat något i jämförelse med föregående år. Det är framförallt långtidssjukskrivningar som ökar inom vissa yrkesgrupper och verksamhetsområden. Resultaten från medarbetarenkäten visar på goda resultat även om utfallen minskat något i förhållande till föregående år. Utfallen ligger dock i linje med kommunfullmäktiges årsmål.

Revisionskontorets granskning visar att det i huvudsak finns grunder för nämndens målbedömning.

3. Intern kontroll

I detta avsnitt redovisas en granskning av nämndens interna kontroll. Av granskningen framgår i vilken utsträckning arbetet är integrerat i organisation, system och det löpande arbetet samt om nämnden utvärderar och följer upp den interna kontrollen.

Den samlade bedömningen, grundad på årets granskning, är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten varit tillräcklig.

Nämndens system för intern kontroll är aktuellt och upprättat i enlighet med Stockholms stads anvisningar. Arbetet med den interna kontrollen är integrerat i organisation, system och det löpande arbetet. Nämnden har en årlig riskbedömning som fångar upp väsentliga risker och hur de ska hanteras. Utifrån denna har en plan för intern kontroll upprättats. Nämnden följer upp den interna kontrollen systematiskt och regelbundet. Kontroller enligt den interna kontrollplanen har genomförts under året och de avvikelser som påträffats har dokumenterats och åtgärder har föreslagits.

Nämnden har en i huvudsak tillfredsställande uppföljningsstruktur. Ekonomi och verksamhet följs systematiskt upp i samband med nämndens månads- och tertialrapporter.

Årets uppföljningar har identifierat ekonomiska problem inom individ- och familjeomsorgen, främst inom socialpsykiatri och vuxna med missbruk. Nämnden har genomfört åtgärder för att komma tillrätta med budgetavvikelsen genom att utvärdera aktuella placeringar och övriga insatser samt se över möjligheten att hitta mindre kostsamma alternativ med god kvalitet. Vidare har en handlingsplan tagits fram utifrån en översyn av samtliga insatser. Åtgärderna har gett viss effekt på kostnadsutvecklingen.

Revisionskontoret har genomfört en granskning av nämndens arbete för att förebygga, upptäcka och förhindra oegentligheter och förtroendskadligt agerande. Revisionen bedömer att nämndens arbete kring detta område behöver utvecklas. Bland annat bör nämnden säkerställa att stadens styrdokument på området samt regler och rutiner för bisysslor kommuniceras och implementeras i hela organisationen. Dessutom bör risker för oegentligheter och förtroendskadligt agerande beaktas inom nämndens samtliga verksamhetsområden.

Revisionskontoret har även genomfört en granskning av det systematiska kvalitetsarbetet i förskolan. Granskningen visar att nämnden har arbetsätt och processer för att planera, dokumentera, följa upp och utveckla verksamheten. Revisionen bedömer att nämndens systematiska kvalitetsarbete inom förskolan utgår ifrån gällande lagstiftning.

Övriga granskningar som har genomförts av nämndens interna kontroll har omfattat behörigheter i stadens ekonomisystem Agresso, löneprocessen och ekonomiskt bistånd. Den interna kontrollen i granskade rutiner bedöms som tillräcklig. Granskning av intäktsprocessen för barn- och äldreomsorgsavgifter och

bostadshyror, utbetalningsrutiner för försörjningsstöd samt inköpsprocessen visar dock på vissa utvecklingsområden. Nämnden rekommenderas bland annat att införa kontroller i syfte att säkerställa att samtliga tjänster faktureras, säkerställa att efterkontroller för utbetalningar av ekonomiskt bistånd dokumenteras samt att regelbundet genomföra avstämning av leverantörsreskontran. Vidare att följa upp och kontrollera förvaltningens egna avtal. Granskningarna redovisas mer ingående i bilaga 1.

4. Bokslut och räkenskaper

I detta avsnitt redovisas en bedömning av om nämndens bokslut är rättvisande samt om räkenskaperna är upprättade enligt kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Sammanfattningsvis bedöms att bokslut och räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande. Bedömningen baseras på en granskning av nämndens bokslut och på de övriga granskningar som genomförts under året.

5. Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskning av nämndens verksamhet har utmynnat i ett antal rekommendationer. Revisionskontoret följer löpande upp och bedömer hur nämnden har beaktat rekommendationerna.

Av de granskningar som följts upp under 2018 har nämnden i huvudsak beaktat revisionen rekommendationer, se bilaga 2.

Bilaga 1 - Årets granskningar

Granskningar under perioden april 2018- mars 2019

Intern kontroll

Oegentligheter och förtroendeskadligt agerande (rapport nr 10, 2018)

Revisionskontoret har genomfört en granskning med syfte att bedöma om nämndens arbete för att förebygga, upptäcka och förhindra oegentligheter och förtroendeskadligt agerande är tillräckligt. Granskningen har inte syftat till att upptäcka oegentligheter.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att nämndens arbete för att förhindra oegentligheter och förtroendeskadligt agerande behöver utvecklas. Granskningen visar att stadens riktlinje mot mutor och representation samt rutiner för bisysslor på ett tydligare sätt behöver kommuniceras och implementeras i nämndens olika verksamheter. I nämndens väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan saknas koppling till risker som identifierades i granskningen. Anpassade informations- och utbildningsinsatser för nämndens olika verksamhetsområden har inte genomförts. Det saknas dokumenterade rutiner för hur anställda ska gå till väga om det har inträffat oegentligheter och förtroendeskadligt agerande eller om de misstänker att så har skett. Motsvarande gäller för situationer där en medarbetare blir utsatt för otillbörlig påverkan.

Revisionskontoret rekommenderar nämnden att säkerställa att stadens styrdokument på området samt regler och rutiner för bisysslor kommuniceras och implementeras i hela organisationen. Vidare bör risker för oegentligheter och förtroendeskadligt agerande beaktas inom nämndens samtliga verksamhetsområden. Det bör även tydliggöras och förankras i hela organisationen vilka rapporteringskanaler som ska användas om en medarbetare misstänker oegentligheter eller själva blir utsatta för otillbörlig påverkan.

Skärholmens stadsdelsnämnd har yttrat sig över rapporten den 28 februari 2019. Av yttrandet framgår att nämnden delar revisionskontorets bedömning

Systematiskt kvalitetsarbete inom förskolan

En granskning har genomförts av det systematiska kvalitetsarbetet i förskolan. Skollagen ställer krav på att alla förskolor ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete där verksamheten planeras, följs upp och utvecklas i förhållande till de nationella målen.

Granskningen visar att nämnden har arbetsätt och processer för att planera, dokumentera, följa upp och utveckla verksamheten.

Förskoleenheterna inom stadsdelsnämnden har ett årshjul för det pedagogiska- och/eller administrativa arbetet. Planering, uppföljning, utveckling och dokumentation sker både på förvaltningsnivå och på förskoleenhetsnivå. Arbetet sker inom ramen för verksamhetsplan, tertiärrapportering, verksamhetsberättelse, kvalitetsredovisning och kvalitetsverktyg på förskoleenheterna.

Förskolorna arbetar i projektform i förhållande till läroplanens mål och utifrån enhetsmålen. Resultaten i projekten dokumenteras kontinuerligt och utvärderas löpande. Uppföljningsmöten hålls löpande under året både på förvaltningsnivå och på enhetsnivå. Utvecklingsdagar för medarbetarna hålls flera gånger under året. Det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras i One Note/Powerpoint och i arbetsmappar vid förskolan. Den sammanfattande bedömningen är att nämndens systematiska kvalitetsarbete inom förskolan utgår ifrån skollagen. Nämnden behöver dock säkerställa att samtliga förskoleenheter har ett gemensamt och systematiserat dokumentationsstöd när Skolplattformen har lanserats fullt ut.

Behörighetshantering i ekonomisystemet Agresso

En granskning har genomförts i syfte att bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig avseende tilldelning, uppföljning och borttag av behörigheter i Agresso. Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen i granskad rutin är tillräcklig. Bedömningen grundar sig främst på att stickprovskontroller visade att det fanns underlag för tilldelade behörigheter och att dessa överensstämde med registrerade behörigheter i ekonomisystemet. Vidare på att det kontinuerligt genomförs kontroller av tilldelade behörigheter och att det inte förekommer otillåtna rollkombinationer.

Intäktsprocessen

En granskning har genomförts i syfte att bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig avseende intäktsprocessen för barnomsorgsavgifter, äldreomsorgsavgifter och bostadshyror. Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen i granskad rutin inte är helt tillräcklig. Bedömningen grundar sig bland annat på att det

saknas kontroller som säkerställer att samtliga tjänster har fakturerats och att det inte görs någon löpande uppföljning av ärenden som överlämnats till inkasso. Sedan granskningstillfället har nämnden uppdaterat sin delegationsordning så att det framgår vem som är behörig att besluta om makulering av fakturor. Nämnden rekommenderas införa kontroller i syfte att säkerställa att samtliga tjänster faktureras.

Inköpsprocessen

En granskning har genomförts i syfte att bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig avseende inköpsprocessen. Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen i granskad rutin inte är helt tillräcklig. Bedömningen grundar sig bland annat på att det inte sker någon regelbunden avstämning av leverantörsreskontran mot huvudbok samt att det inte sker en kontinuerlig och systematisk uppföljning och kontroll av förvaltnings specifika avtal. Nämnden rekommenderas att regelbundet genomföra avstämning av leverantörsreskontran och att följa upp och kontrollera förvaltningens egna avtal. Resultatet av ovanstående kontroller bör dokumenteras.

Ekonomiskt bistånd

En granskning har genomförts i syfte att bedöma om den interna kontrollen avseende utbetalningsrutinerna för ekonomiskt bistånd är tillräcklig. Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen i granskad rutin inte är helt tillräcklig. Bedömningen grundar sig bland annat på att det saknas uppgift om vilka kontroller som görs för att i efterhand kontrollera att gjorda utbetalningar grundar sig på korrekta uppgifter och att inga felaktiga utbetalningar gjorts. Nämnden rekommenderas att dokumentera vilka kontroller som genomförs och resultatet av dessa.

Löneprocessen

En granskning har genomförts av lönehanteringen i syfte att bedöma om nämnden har en intern kontroll som säkerställer att räkenskaperna är rättvisande. Granskningen har genomförts genom en registeranalys på nämndens samtliga lönetransaktioner under perioden 1 januari 2018 till och med 31 augusti 2018. Bland annat har kontroll av reseräkning, traktamenten, ologiska/avvikande personnummer och ålder ingått i analysen. Vidare har avstämning av transaktioner skett mot personalregister. De avvikelser som rapporterats i registeranalysen har verifierats genom stickprov.

Revisionskontoret bedömer att nämnden har en intern kontroll som säkerställer att räkenskaperna är rättvisande avseende

lönehanteringen. Bedömningen grundar sig på att alla granskade avvikelser i allt väsentligt kunde verifieras utan anmärkning.

Bilaga 2 – Uppföljning av lämnade rekommendationer

ÅR – Års- rapport P – Projekt- rapport	Rekommendation	Åtgärdat			Kommentar	Följs upp
		Ja	Delvis	Nej		
ÅR 2016	Registerkontroll av personal inom fritidsverksamhet Granskningen visar att nämnden inte genomför någon uppföljning av utförarens registerkontroll av personal. Nämnden bör förbättra dokumentationen av uppföljningen samt säkerställa att avtalet med utföraren följer gällande lagstiftning avseende begäran om registerutdrag.	X			Förvaltningen informerar utföraren, om att ge information om registerutdrag vid nyanställning. Registerutdraget dokumenteras i minnesanteckningar vid månatliga uppföljningar.	
ÅR 2017	Kvalitetsledningssystem inom äldreomsorgen Nämnden rekommenderas att upprätta ett ledningssystem på avdelningsnivå som beskriver hur det systematiska kvalitetsarbetet ska bedrivas. Vidare rekommenderas att enhetens ledningssystem redogör för de väsentliga processer som finns i verksamheten.				<i>Uppföljande granskning samt bedömning av om rekommendationerna har åtgärdats kommer att ske under kommande år.</i>	
ÅR 2017	Ensamkommande barn – personliga utgifter Nämnden rekommenderas att säkerställa att genomförandepå planer upprättas för samtliga barn, bland annat för att tillse att det individuella behovet av ersättning för personliga utgifter beaktas i planering och uppföljning. Vidare att säkerställa att individuppföljning sker systematiskt och bland annat omfattar personliga utgifter.				<i>Uppföljande granskning samt bedömning av om rekommendationerna har åtgärdats kommer att ske under kommande år.</i>	
ÅR 2017	Rutiner för automatiska periodiseringar Nämnden rekommenderas att säkerställa att kontroller utförs och att dessa dokumenteras.	X			Nämnden har tagit fram en rutin för avstämning och kontroll av automatiska periodiseringar. Löpande kontroller sker av att exempelvis hyror är rätt periodiserade.	
ÅR 2017	Momshantering I syfte att stärka den interna kontrollen rekommenderas nämnden dock att införa en rutin för avstämning av utgående moms samt att säkerställa att underlag för momskompensation kan tillhandahållas på begäran.	X			Nämnden har tagit fram en rutin för beräkning av bidragsmomsen. Kontroller genomförs för att säkerställa att kontering och momsbelopp redovisas på ett korrekt sätt. Det finns kontrollfunktioner för att identifiera fakturor utan moms. Rättning sker månadsvis. Nämnden har även rutin för beräkning och kontering avseende leasing. Utbildning i ovanstående rutiner erbjuds. De kontroller som genomförs dokumenteras på särskild blankett.	

ÅR – Års- rapport P – Projekt- rapport	Rekommendation	Åtgärdat			Kommentar	Följs upp
		Ja	Delvis	Nej		
ÅR 2017	Uppföljning och kontroll av löneutbetalningar Nämnden rekommenderas att säkerställa att de kontroller som enligt internkontrollplanen ska genomföras sker systematiskt och löpande. Vidare bör nämnden säkerställa att det finns fungerande rutiner för att förhindra att personalhandlingar försvinner.		X		Vid introduktion för nyanställda och nyanställda chefer ingår en genomgång av stadens rutiner och vilka kontroller som ska göras. Nämnden har rutiner för uppföljning av löneskulder. Det finns information till chefer om hur löneskulder kan undvikas samt hur de ska hanteras om de uppstår. Löneskulder följs även upp av förvaltningens HR-funktion. Lönebeslut ska tas i samband med lönerevision. Nämnden har vid kontroll upptäckt att lönebeslut saknas i vissa personalakter. Enligt uppgift ska lönebeslut tas fram för dessa akter. Nämnden har rutin för arkivering av personalhandlingar, dock bedöms rekommendationen avseende arkivering avseende personalhandlingar som delvis åtgärdat.	2019
ÅR 2017	Delegationsordning Nämnden rekommenderas att säkerställa att beslut fattas om delegation och vidaredelegation. Vidare bör systematiska kontroller införas för att säkerställa att delegationsordningen efterlevs.				Nämnden har beslutat om ny delegationsordning. <i>Uppföljande granskning samt bedömning av om rekommendationerna har åtgärdats kommer att ske under kommande år.</i>	
P 10/2018	Oegentligheter och förtroendeskadligt agerande <i>Nämnden rekommenderas att:</i>					
	<ul style="list-style-type: none"> - säkerställa att stadens styrdokument på området samt regler och rutiner för bisysslor kommuniceras och implementeras i hela organisationen. - säkerställa att risker för oegentligheter och förtroendeskadligt agerande beaktas inom nämndens samtliga verksamhetsområde - tydliggöra och förankra i hela organisationen vilka rapporteringskanaler som ska användas om en medarbetare misstänker oegentligheter eller själva blir utsatta för förotillbörlig påverkan. 					
ÅR 2018	Intäktprocessen Nämnden rekommenderas att införa kontroller i syfte att säkerställa att samtliga tjänster faktureras.					2019
ÅR 2018	Inköpsprocessen Nämnden rekommenderas att regelbundet genomföra avstämning av leverantörsreskontran och att följa upp och kontrollera förvaltningens egna avtal. Resultatet av kontrollerna bör dokumenteras.					2019

ÅR – Års- rapport P – Projekt- rapport	Rekommendation	Åtgärdat			Kommentar	Följs upp
		Ja	Delvis	Nej		
ÅR 2018	Utbetalningsrutiner ekonomiskt bistånd Nämnden rekommenderas att de dokumentera kontrollerna och resultatet av dessa för de kontroller som i efterhand gör för att säkerställa att utbetal- ningar av ekonomiskt bistånd grundar sig på korrekta upp- gifter och att inga felaktiga utbetalningar gjorts.					2019

Bilaga 3 – Bedömningskriterier

Revisionskontorets bedömningskriterier

För avsnitten Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi och Intern kontroll används följande bedömningar:

<i>Tillfredsställande/Tillräcklig</i> –	Kriterierna är i allt väsentligt uppfyllda
<i>Inte helt tillfredsställande/ Inte helt tillräcklig</i>	Brister finns som måste åtgärdas
<i>Inte tillfredsställande/ Inte tillräcklig</i>	Väsentliga brister finns som måste åtgärdas omgående

För avsnittet Bokslut och räkenskaper gäller följande bedömningar:

Rättvisande, Inte helt rättvisande eller Inte rättvisande

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Bedömningen avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

- Nämndens resultat är förenligt med fullmäktiges mål, beslut, och riktlinjer.
- Nämnden har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser.
- Nämndens verksamhet har bedrivits enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.
- Nämnden har haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd, förvaltningsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs samt att en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten lämnas.

- Nämnden genomför årligen en riskanalys som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras för att minimera risken för att verksamhetens mål inte uppnås.
 - Nämndens organisation har en tydlig fördelning av ansvar och befogenheter som bidrar till att stödja verksamheten och att förhindra avsiktliga och oavsiktliga fel samt oegentligheter.
 - Nämnden följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi och verksamhet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
 - Nämnden har en fungerande styrning, kontroll och uppföljning av verksamheten.
 - Nämnden har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
 - Nämnden följer upp den interna kontrollen systematiskt och regelbundet.
-

Bokslut och räkenskaper

Nämndens redovisning är upprättad enligt lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

- Nämndens bokslut är rättvisande.
- Nämndens räkenskaper är upprättade enligt kommunala redovisningslag och god redovisningssed.

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Årsrapport 2018

Revisorerna i revisorsgrupp3 har avslutat revisionen av
Skärholmens stadsdelsnämnds verksamhet under 2018.

Revisorerna har den 20 mars 2019 behandlat bifogad årsrapport och
överlämnar den till Skärholmen stadsdelsnämnd för yttrande senast
den 28 juni 2019.

På uppdrag av revisorerna i revisorsgrupp 3.

Ulf Bourker Jacobsson
Ordförande

Åsa Hjortsberg Sandgren
Sekreterare

